

УДК 341.232.7(4:477):[316.37-021.23:364]

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.7>**Володимир ГУРІЧ***кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії, соціології та соціальної роботи, Херсонський державний університет, вул. Шевченка, 14, м. Івано-Франківськ, Україна, 76018***ORCID:** 0000-0002-9283-8534

Бібліографічний опис статті: Гуріч, В. (2025). Значення «Європейського стовпа соціальних прав» для інклюзивної соціальної роботи в Україні. *Ввічливість. Humanitas*, 3, 53–59, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.7>

ЗНАЧЕННЯ «ЄВРОПЕЙСЬКОГО СТОВПА СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ» ДЛЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

Мета роботи. У прагненні України до європейської інтеграції та синхронізації свого законодавства зі стандартами Євросоюзу «Європейський стовп соціальних прав» (European Pillar of Social Rights) є орієнтиром для реформування соціальної політики. Дослідження впливу ЄСПП на практику соціальної роботи в Україні сприятиме як оцінці поточний стану відповідності української соціальної політики європейським стандартам, так і розробці конкретних рекомендацій для її подальшого реформування, що повинно сприяти побудові більш справедливого, стійкого та соціально захищеного суспільства в Україні. У статті здійснена спроба аналізу впливу ЄСПП на соціальну політику України та на практику соціальної роботи, зокрема для реалізації завдань інклюзії.

Методологія. Для проведення дослідження використано загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння інформації з відкритих джерел; також здійснений контент-аналіз повнотекстових наукових праць у наукометричній базі Google Scholar; базі законодавства України

Наукова новизна роботи. У роботі здійснено аналіз процесу впровадження положень ЄСПП у практику соціальної роботи в Україні. На основі отриманих результатів описані завдання, норми та практичні форми реалізації завдань «Європейського стовпа соціальних прав» з покращення інклюзивності.

Висновки дослідження показали, що принципи EPSR можуть стати основою для побудови сучасної, справедливої та інклюзивної соціальної політики. Такий процес матиме трансформаційний вплив, що передбачає, зокрема, переосмислення парадигми соціальних послуг, посилення орієнтації на індивідуальні потреби, розвиток професійних стандартів соціальної роботи, сприяння міжсекторальній співпраці, розширення доступу до якісних соціальних послуг. Подальші дослідження зазначеного документа можуть бути спрямовані на аналіз конкретних механізмів імплементації ЄСПП в українських реаліях, оцінку ефективності вже запроваджених реформ та розробку рекомендацій щодо подальшої гармонізації законодавства.

Ключові слова: Європейський стовп соціальних прав, соціальна політика, Україна, євроінтеграція, соціальна робота, інклюзія.

Volodymyr GURICH*PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Philosophy, Sociology and Social Work, Kherson State University, 14 Shevchenko str., Ivano-Frankivsk, Ukraine, 76018***ORCID:** 0000-0002-9283-8534

To cite this article: Gurich, V. (2025). Znachennia “Ievropeiskoho stovpa sotsialnykh prav” dlia inkliuzyvnoi sotsialnoi roboty v Ukraini [Significance of the “European Pillar of Social Rights” for inclusive social work in Ukraine]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 3, 53–59, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.3.7>

SIGNIFICANCE OF THE “EUROPEAN PILLAR OF SOCIAL RIGHTS” FOR INCLUSIVE SOCIAL WORK IN UKRAINE

Objective. In Ukraine's aspiration for European integration and synchronization of its legislation with the standards of the European Union, the «European Pillar of Social Rights» (ESPR) is a reference point for reforming social policy. The study of the impact of ESPR on the practice of social work in Ukraine will contribute both to the assessment of the

current state of compliance of Ukrainian social policy with European standards, and to the development of specific recommendations for its further reform, which should contribute to the construction of a fairer, sustainable and socially protected society in Ukraine. The article attempts to analyze the impact of the on the social policy of Ukraine and on the practice of social work, for the implementation of inclusion tasks.

Methodology. The study used general scientific methods of analysis, synthesis, generalization, and comparison of information from open sources; content analysis of full-text scientific works in the Google Scholar scientometric database, the Ukrainian legislation database was also conducted.

Scientific novelty of the work. The paper analyzes the process of implementing the provisions of the ESPR into the practice of social work in Ukraine. Based on the results obtained, the tasks, norms, and practical forms of implementing the tasks of the ESPR to improve inclusion are described.

The research findings showed that the principles of EPSR can become the basis for building a modern, fair, and inclusive social policy. Such a process will have a transformative impact, including rethinking the paradigm of social services, strengthening the focus on individual needs, developing professional standards of social work, promoting intersectoral cooperation, and expanding access to quality social services. Further studies of the specified document may be directed to the analysis of specific mechanisms of EUSR implementation in Ukrainian realities, the evaluation of the effectiveness of already introduced reforms and the development of recommendations for further harmonization of legislation.

Key words: European Pillar of Social Rights, social policy, Ukraine, European integration, social work, inclusion.

Актуальність проблеми. В умовах повномасштабної війни, що триває, та євроінтеграційних прагнень України, питання соціального захисту населення та розвитку соціальних послуг набуває надзвичайної актуальності. Україна, отримавши статус кандидата на членство в Європейському Союзі, взяла на себе зобов'язання щодо синхронізації свого законодавства та соціальної політики з європейськими стандартами. У цьому контексті «Європейський стовп соціальних прав» (ЄСПП), проголошений Європейським Парламентом, Радою та Європейською Комісією у 2017 році, є ключовим орієнтиром для реформування соціальної сфери. Україна стикається з низкою викликів на шляху імплементації ЄСПП: необхідність комплексних реформ, забезпечення фінансової стійкості соціальної системи, розвиток інституційної спроможності, а також адаптація до сучасних європейських тенденцій у сфері соціальної політики (Іртишева, Гуріна, Работін, 2018; Хаустов, 2023; Чалюк, 2019). Водночас ЄСПП відкриває можливості для залучення міжнародної підтримки, підвищення конкурентоспроможності країни та сталого соціально-економічного розвитку (Петренко, Карнаушенко, Мельникова, 2023). Таким чином, дослідження впливу ЄСПП на практику соціальної роботи в Україні є надзвичайно актуальним з наукової та практичної точок зору. Воно дозволить не лише оцінити поточний стан відповідності української соціальної політики європейським стандартам, але й розробити конкретні рекомендації для її подальшого реформування, що сприятиме побудові

більш справедливого, стійкого та соціально захищеного суспільства в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі «Європейський стовп соціальних прав» розглядається як інструмент зміцнення соціального виміру ЄС, підвищення рівня життя та забезпечення соціальної справедливості. Дослідники відзначають, що впровадження принципів ЄСПП сприяє зменшенню нерівності, боротьбі з бідністю та соціальним відчуженням, а також стимулює сталий розвиток. Особливої уваги набуває питання адаптації цих принципів у країнах-кандидатах на вступ до ЄС, зокрема в Україні.

Українські вчені звертають увагу на юридичні та соціоекономічні аспекти впровадження положень ЄСПП (Ю. Чалюк, С. Синчук, В. Петренко, А. Карнаушенко, К. Мельникова). Як орієнтир для формування соціальної політики ЄСПП розглядає І. Орловська. І. Шумляєва аналізує міжнародні та європейські засади забезпечення соціальних прав людини органами публічної влади. М. Ількова та І. Наливайко дослідили досвід Чехії, Польщі та Німеччини щодо впровадження соціальних програм, спрямованих на захист вразливих категорій населення, що дозволило визначити перспективи адаптації європейського досвіду в Україні у контексті євроінтеграції. Аналізуючи інституції та інструменти інклюзивного розвитку ЄС, І. Цимбалюк зазначає, що «політика інклюзивного розвитку ЄС демонструє важливість комплексного підходу до розвитку, який об'єднує економічні, соціальні та екологічні аспекти, забезпечуючи тим самим стійке майбутнє для всіх громадян ЄС та їх країн-партнерів» (Цим-

балюк, 2024, с. 28). Тож, незважаючи на увагу до ЄСПП з точки зору різних галузей науки, практичну сторону реалізації його положень у практиці соціальної роботи, на наш погляд, розкрито недостатньо.

Метою статті є аналіз основних положень ЄСПП, визначення його значення для соціальної політики України та окреслення перспектив імплементації європейських соціальних стандартів у національну практику соціальної роботи.

Методи дослідження. Для проведення дослідження ми використовували загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння; також здійснено контент-аналіз повнотекстових наукових праць у наукометричній базі Google Scholar.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Європейський стовп соціальних прав» містить 20 ключових принципів, згрупованих у три основні категорії: 1) рівні можливості та доступ до ринку праці; 2) справедливі умови праці; 3) соціальний захист та інклюзія. Ці принципи охоплюють такі сфери, як освіта, гендерна рівність, активна підтримка зайнятості, безпечні та адаптивні умови праці, соціальний діалог, адекватний дохід, доступ до якісної охорони здоров'я, догляд за дітьми, пенсійне забезпечення, житло тощо. Ці принципи є основою для адаптації українського законодавства до європейських стандартів (Орловська, 2022; Шумляева, 2023).

Такі принципи, як право на освіту, охорону здоров'я, гідне житло, доступ до соціальних послуг, є фундаментальними для побудови справедливого та інклюзивного суспільства. Для України, яка стоїть перед викликами відновлення, соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших вразливих груп населення, інтеграція принципів ЄСПП є не просто формальним зобов'язанням, а життєвою необхідністю.

Для втілення ЄСПП у практику політики країн ЄС використовуються такі інструменти, як 1) «Європейський семестр» (координація економічної та соціальної політики); 2) фінансування через такі програми, як Європейський соціальний фонд+; 3) моніторинг через Social Scoreboard (систему індикаторів для оцінки прогресу країн-членів ЄС). Для України ЄСПП є джерелом сучасних стандартів соці-

альної політики, які мають бути враховані при реформуванні національного законодавства, особливо в контексті євроінтеграції. Впровадження принципів ЄСПП прогнозовано повинно дозволити підвищити рівень соціального захисту вразливих груп населення, синхронізувати трудове законодавство з європейськими нормами; сприяти розвитку інклюзивного ринку праці і зміцнити систему соціального діалогу та партнерства. Особливо важливо враховувати ЄСПП у процесі відновлення країни після війни, оскільки соціальна політика має стати основою для сталого розвитку, подолання бідності та забезпечення гідних умов життя для всіх громадян.

Викликами для України можуть стати необхідність комплексної модернізації системи соціального захисту, розвитку інституційної спроможності, забезпеченні фінансової стійкості реформ. Водночас, орієнтація на ЄСПП відкриває нові можливості для залучення міжнародної підтримки, підвищення стандартів життя та інтеграції до європейського соціального простору.

Як зазначають практично всі дослідники даної тематики, ЄСПП виступає стратегічним орієнтиром для реформування соціальної політики України, особливо в умовах євроінтеграції та статусу країни-кандидата на вступ до ЄС. Його вплив проявляється у кількох ключових напрямках. Крім синхронізації стандартів і законодавства виділяється наступне:

1) стимулювання структурних реформ у сферах соціального захисту, пенсійного забезпечення, охорони здоров'я, політики зайнятості та розвитку людського капіталу. Впровадження цих принципів вимагає модернізації інституцій, удосконалення системи соціального страхування, підвищення ефективності соціальних виплат і підтримки вразливих груп населення (Іртищева, Гуріна, Работін, 2018; Петренко, Карнаушенко, Мельникова, 2023; Чалюк, 2019);

2) ЄСПП підкреслює важливість соціального діалогу, колективних переговорів і залучення громадянського суспільства до формування соціальної політики. Для України це означає розвиток механізмів соціального партнерства на всіх рівнях (Орловська, 2022);

3) реалізація принципів ЄСПП сприяє зростанню добробуту населення, зменшенню бідності, соціальної нерівності й ризику соці-

ального відчуження. Україна поступово впроваджує європейські підходи до оцінки рівня життя, «використовуючи індикатори, подібні до європейських систем моніторингу (наприклад, EU-SILC, Social Scoreboard)» (Хаустов, 2023);

4) формування сучасної моделі соціальної держави – ЄСПП слугує концептуальною основою для побудови в Україні сучасної соціальної держави, де забезпечення соціальних прав розглядається як мінімальний стандарт і пріоритет державної політики. Це включає доступ до якісних державних послуг, освіти, охорони здоров'я, житла, працевлаштування та підтримку соціальних меншин (Іртищева, Гуріна, Работін, 2018; Петренко, Карнаушенко, Мельникова, 2023; Шумляєва, 2023).

Україна поступово імплементує низку принципів «Європейського стовпа соціальних прав» у своїй соціальній політиці, орієнтуючись на європейські стандарти та практики. Серед них:

- забезпечення рівності та недискримінації: в Україні діють закони, що забороняють дискримінацію за різними ознаками, зокрема у сфері праці та зайнятості. Зокрема, імплементовано європейські директиви щодо захисту прав осіб з інвалідністю, рівності у працевлаштуванні та заборони дискримінації;

- соціальний захист вразливих груп: Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю» передбачає заходи з підтримки працевлаштування людей з обмеженими можливостями. Впроваджено програми підтримки внутрішньо переміщених осіб, професійної перепідготовки безробітних, інклюзивної освіти для дітей з особливими потребами;

- підтримка зайнятості та професійного навчання: в Україні діють програми професійної перепідготовки, що відповідає принципу ЄСПП щодо права на навчання протягом життя та підтримки у працевлаштуванні;

- моніторинг якості соціальних послуг: використання механізмів моніторингу якості соціальних послуг, запозичених із практик ЄС, дозволяє підвищити ефективність програм соціального захисту та зміцнити довіру громадян до процедур та загальної системи надання послуг;

- інклюзія та доступність: Україна впроваджує інклюзивну освіту для дітей з особливими потребами, забезпечує доступ до соціаль-

них послуг для різних категорій населення, що відповідає принципам рівності, доступності та інклюзії ЄСПП.

Зважаючи на практику впровадження положень ЄССП (наприклад, Болгарії (Шопова, Варбанов, Овчінніков, 2020), такий процес матиме трансформаційний вплив і на практику соціальної роботи в Україні, що передбачає:

- переосмислення парадигми соціальних послуг: від пасивної допомоги до активного сприяння розвитку особистості, її самореалізації та інтеграції в суспільство;

- посилення орієнтації на індивідуальні потреби: розробка та впровадження індивідуальних планів соціального супроводу, що враховують унікальні обставини та потреби кожної людини;

- розвиток професійних стандартів соціальної роботи: підвищення кваліфікації соціальних працівників, впровадження етичних кодексів та забезпечення належних умов праці для фахівців;

- сприяння міжсекторальній співпраці: координація зусиль між державними органами, громадськими організаціями, бізнесом та іншими стейкхолдерами для комплексного вирішення соціальних проблем;

- розширення доступу до якісних соціальних послуг: забезпечення географічної доступності, фінансової доступності та відповідності послуг потребам різних груп населення.

Що до інклюзивності, то «Європейський стовп соціальних прав» (ЄССП) не просто декларує рівні права, а й підкреслює необхідність активного включення всіх членів суспільства, особливо найуразливіших груп, до повноцінного життя. В умовах України, що переживає наслідки повномасштабної війни, принципи інклюзивності набувають особливого значення для соціальної роботи.

Інклюзивність у контексті ЄССП означає не просто дотримання принципів толерантності або інтеграції; це системний і структурний процес створення такого середовища, де кожна людина, незалежно від її стану здоров'я, віку, статі, етнічного походження, статусу чи інших відмінностей, відчуває себе цінною частиною суспільства, має рівні можливості для розвитку та реалізації свого потенціалу. Для соціальної роботи це вимагає кардинального переосмислення підходів, тож аналіз змісту та практики

реалізації принципів інклюзивності ЄССП можуть вплинути на і практику соціальної роботи в Україні (Таблиця 1).

Загальна філософія ЄССП підкреслює важливість соціального діалогу та участі громадян у процесах прийняття рішень, що їх стосу-

Таблиця 1

Практичні форми реалізації завдань «Європейського стовпа соціальних прав»

Завдання	Норма ЄССП	Практика
Подолання дискримінації та стигматизації	Принцип 15 «Право на соціальну допомогу» забезпечує право на доступ до адекватної соціальної допомоги для подолання бідності та соціального відчуження. Соціальні працівники мають активно працювати над викорінюванням стигматизації осіб, які звертаються за допомогою, та тих, хто належить до вразливих груп.	Розробка антидискримінаційних програм, тренінгів для соціальних працівників щодо роботи з різними групами населення, формування емпатичного та недискримінаційного підходу до надання послуг. Промоція позитивного образу вразливих груп у суспільстві.
Забезпечення доступності послуг для всіх	Принцип 20 «Право на доступ до базових послуг» гарантує право на доступ до основних послуг, включаючи доступне житло, водопостачання, санітарію, енергетику, транспорт, цифрові комунікації. Принцип 17 «Інклюзія людей з інвалідністю» підкреслює право людей з інвалідністю на інклюзію, включаючи доступність середовища, транспорту, інформації, а також отримання підтримки для самостійного життя.	Оцінка фізичної та інформаційної доступності соціальних послуг (пандуси, навігація, інформація шрифтом Брайля, жестова мова). Розробка мобільних соціальних сервісів для віддалених або постраждалих територій. Забезпечення психологічної доступності, коли послуги надаються у комфортному та безпечному середовищі.
Підтримка самостійності та розширення можливостей	Принцип 3 «Підтримка зайнятості та розвиток навичок» заохочує навчання протягом усього життя та підтримку людей у здобутті нових навичок. Принцип 18 «Право на довгостроковий догляд» гарантує право на доступ до якісних послуг довго-строкового догляду, що підтримують самостійність та гідність.	Перехід від патерналістської моделі до партнерської, де соціальний працівник є фасилітатором, що допомагає клієнту розкрити власний потенціал та приймати самостійні рішення. Розробка програм з розвитку життєвих навичок, професійної орієнтації, супроводу працевлаштування для вразливих груп.
Індивідуалізований підхід та міждисциплінарна співпраця	Принцип 19 «Право на житлову допомогу» підкреслює доступ до соціального житла для тих, хто цього потребує. Принцип 16 «Право на охорону здоров'я» забезпечує доступ до профілактичної та лікувальної допомоги.	Соціальні працівники мають працювати не лише з окремими проблемами, а з комплексом життєвих обставин людини, залучаючи фахівців з різних. Розробка індивідуальних планів супроводу з урахуванням усіх аспектів життя клієнта.

ються. На практиці це означає залучення отримувачів соціальних послуг та їхніх представників до розробки та оцінки програм та послуг шляхом проведення регулярних консультацій, фокус-груп, опитувань; формування дорадчих рад за участю представників вразливих груп. Це забезпечує доцільність та якість соціальних послуг, що відповідають реальним – доведеним – потребам.

Висновки. EPSR є стратегічним дороговказом для України на шляху до європейської інтеграції. Його принципи можуть стати основою для побудови сучасної, справедливої та

інклюзивної соціальної політики. Україна вже застосовує ряд принципів ЄССП у соціальній політиці, зокрема у сферах недискримінації, захисту вразливих груп, підтримки зайнятості, інклюзії, соціального діалогу та моніторингу якості соціальних послуг. Це сприяє наближенню до європейських стандартів соціального захисту та інтеграції до європейського правового простору. Впровадження цих інклюзивних принципів ЄССП в Україні вимагатиме не лише змін у законодавстві та політиці, але й значних зусиль у сфері освіти та професійного розвитку соціальних працівників, а також зміни суспіль-

ної свідомості. Це шлях до створення справді інклюзивного суспільства, де кожен має шанс на гідне життя та повноцінну участь. Подальші дослідження мають бути спрямовані на аналіз

конкретних механізмів імплементації ЄССП в українських реаліях, оцінку ефективності вже запроваджених реформ та розробку рекомендацій щодо подальшої гармонізації законодавства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ількова М., Наливайко І. Європейські стандарти соціального захисту: уроки для України в контексті євроінтеграції. *Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ»*, (January 24, 2025; Seoul, South Korea), С. 109–113. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-24.01.2025.021>
2. Іртишчева І. О. Гуріна О. В. Работін Ю. А. Можливість імплементації досвіду соціального розвитку країн ЄС у вітчизняну практику. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Вип. 20, Ч. 2, 2018. С. 6–11. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/3.pdf
3. Орловська І. Г. Європейський стовп соціальних прав як орієнтир соціальної політики України в умовах європейського вектору розвитку. *Південноукраїнський правовий часопис*. 2022. № 4, ч. 2. С. 40–46 DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.2.7>
4. Петренко В. С. Карнаушенко А. С. Мельникова К. В. Соціальні стандарти ЄС та їх вплив на українську економіку. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. №10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-02-03>
5. Хаустов В. К. Сучасний вимір соціальної політики країн Європейського союзу – орієнтир реформ в Україні. *Український соціум*, 2023, № 4 (87). С. 50–68. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/50_68_No-4-87_2023_ukr.pdf
6. Цимбалюк І. Інституції та інструменти інклюзивного розвитку ЄС: досвід і перспективи для України. *European perspectives: сучасні виклики та можливості для України*: кол. моногр. / І. О. Цимбалюк, Д. І. Олійник, С. А. Кошкарів, [та ін.]; за заг. ред.: Н. В. Павліхи. Луцьк: ВежаДрук, 2024. С. 8–28. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059487.pdf#page=10>
7. Чалюк Ю. О. Імплементація в Україні європейських соціальних стандартів. *Економічні студії*. 2019. № 3. С. 173–177. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/672a960e-5e88-452f-bd74-1c7f5731f181>
8. Шопова М., Варбанов Т., Овчинников Є. Можливості оцінювання динаміки процесів когезії в контексті європейського стовпа соціальних прав. *Journal of European Economy*. Том 19. № 4 (75). 2020. URL: <https://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41212/1/%D0%A8%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%92%D0%90.pdf>
9. Шумляєва І. Міжнародні та європейські засади забезпечення соціальних прав людини органами публічної влади. *Аспекти публічного управління*, 2023. № 11 (1), С. 26–34. DOI: <https://doi.org/10.15421/152304> <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/981>
10. European Pillar of Social Rights. European Commission. An official website of the European Union. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/european-pillar-social-rights-building-fairer-and-more-inclusive-european-union_en

REFERENCES:

1. Ilkova, M., & Nalyvaiko, I. (2025). Yevropeyski standarty sotsialnoho zakhystu: uroky dlia Ukrainy v konteksti yevrointehratsii [European standards of social protection: lessons for Ukraine in the context of European integration]. *Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ»*, (January 24, 2025; Seoul, South Korea), 109–113. <https://doi.org/10.36074/logos-24.01.2025.021> [in Ukrainian].
2. Irtyshcheva, I. O., Hurina, O. V., & Rabotin, Yu. A. (2018). Mozhlyvist implementatsii dosvidu sotsialnoho rozvytku krain ES u vitchyznianu praktyku [The possibility of implementing the experience of social development of the EU countries in domestic practice]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. V. 20, P. 2. 6–11. Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/3.pdf [in Ukrainian]
3. Orlovskaya, I. H. (2022). Yevropeyskyi stovp sotsialnykh prav yak oryentyr sotsialnoi polityky Ukrainy v umovakh yevropeiskoho vektora rozvytku [European standard of social rights as a guideline for the social policy of Ukraine in the conditions of the European vector of development]. *Pivdenoukrainskyi pravovyi chasopys*. № 4. P. 2. 40–46. <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.2.7> [in Ukrainian]
4. Petrenko, V. S. Karناushenko, A. S., & Melnykova, K. V. (2023). Sotsialni standarty ES ta yikh vplyv na ukrainsku ekonomiku [Social standards EU and their impact on the Ukrainian economy]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*. № 10. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-02-03> [in Ukrainian]
5. Khaustov, V. K. (2023). Suchasnyi vymir sotsialnoi polityky krain Yevropeiskoho soiuzu – oryentyr reform v Ukraini [The current state of social policy in the countries of the European Union – a guide to reforms in Ukraine].

Ukrainskyi sotsium, № 4 (87). 50–68. Retrieved from: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/50_68_No-4-87_2023_ukr.pdf [in Ukrainian]

6. Tymbaliuk, I. (2024). Instytutysii ta instrumenty inkluzyvnoho rozvytku ES: dosvid i perspektyvy dlia Ukrainy. *European perspectives: suchasni vyklyky ta mozhlyvosti dlia Ukrainy* [Institutes and instruments of inclusive development of the EU: experience and prospects for Ukraine]: kol. monohr. / I. O. Tymbaliuk, D. I. Oliinyk, S. A. Koshkarov, [ta in.] ; za zah. red.: N. V. Pavlikhy, uporiadkuvannia I. O. Tsybaliuk. Lutsk: VezhaDruk., 8–28. Retrieved from: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059487.pdf#page=10> [in Ukrainian].

7. Chaliuk, Yu. O. (2019). Implementatsiia v Ukraini yevropeyskykh sotsialnykh standartiv [Implementation of European social standards in Ukraine]. *Ekonomichni studii*. № 3. 173–177. Retrieved from: <https://ir.kneu.edu.ua/items/672a960e-5e88-452f-bd74-1c7f5731f181> [in Ukrainian].

8. Shopova, M., Varbanov, T., & Ovchinnikov, Ye. (2020). Mozhlyvosti otsiniuvannia dynamiky protsesiv kohezii v konteksti yevropeiskoho stovpa sotsialnykh prav [Possibilities of assessing the dynamics of cohesion processes in the context of the European Pillar of Social Rights]. *Journal of European Economy*. T. 19. № 4 (75). Retrieved from: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41212/1/%D0%A8%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%92%D0%90.pdf> [in Ukrainian].

9. Shumliaieva, I. (2023). Mizhnarodni ta yevropeiski zasady zabezpechennia sotsialnykh prav liudyny orhanamy publichnoi vlady [International and European principles of ensuring the social rights of people by public authorities]. *Aspekty publichnoho upravlinnia*. № 11 (1), 26–34. <https://doi.org/10.15421/152304> [in Ukrainian].

10. European Pillar of Social Rights. European Comission. An official website of the European Union. Retrieved from: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/european-pillar-social-rights-building-fairer-and-more-inclusive-european-union_en

Дата надходження статті: 06.06.2025

Дата прийняття статті: 15.06.2025

Опубліковано: 08.09.2025